

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- A1. α)** Θεωρία σχολικού βιβλίου, σελ. 15
β) i. Θεωρία σχολικού βιβλίου, σελ. 35
ii. Θεωρία σχολικού βιβλίου, σελ. 35-36

A2. Θεωρία σχολικού βιβλίου, σελ. 142

A3. Θεωρία σχολικού βιβλίου, σελ. 135

A4. α) Θεωρία σχολικού βιβλίου, σελ. 134. Λάθος

$$\beta) \text{ Λάθος, π.χ. } f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 1}{x - 1}, & x \neq 1 \\ 0, & x = 1 \end{cases}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x+1)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} (x+1) = 2 \neq f(1)$$

A5. Σωστό το (γ).

ΘΕΜΑ Β

$f(x) = e^{-x} + \lambda$, $x \in \mathbb{R}$ και $\lambda \in \mathbb{R}$.

B1. Πρέπει $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 2 \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} (e^{-x} + \lambda) = 2 \Leftrightarrow 0 + \lambda = 2 \Leftrightarrow \lambda = 2$.

B2. Θεωρώ τη g με $g(x) = f(x) - x = e^{-x} + 2 - x$, $x \in \mathbb{R}$.

g συνεχής στο $\mathbb{R}$ ως διαφορά των συνεχών $f(x)$, x

$g'(x) = -e^{-x} - 1 < 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$ οπότε g γν. φθίνουσα στο $\mathbb{R}$ και άρα «1-1».

g συνεχής στο $[2, 3]$ με $g(2) \cdot g(3) = e^{-2} \cdot (e^{-3} - 1) < 0$ οπότε από θ. Bolzano υπάρχει $x_0 \in (2, 3)$:

$g(x_0) = 0$

Το x_0 είναι μοναδικό διότι η g είναι «1-1».

B3. $f'(x) = -e^{-x} < 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Άρα, f γν. φθίνουσα στο $\mathbb{R}$ οπότε και «1-1».

Δηλαδή ορίζεται η f^{-1} με $D_{f^{-1}} = f(\mathbb{R}) = (\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x)) = (2, +\infty)$ και για κάθε $x \in \mathbb{R}$,

$y = f(x) \Leftrightarrow y = e^{-x} + 2 \Leftrightarrow y - 2 = e^{-x} \Leftrightarrow -x = \ln(y - 2) \Leftrightarrow x = -\ln(y - 2)$ δηλαδή $f^{-1}(x) = -\ln(x - 2)$, $x > 2$.

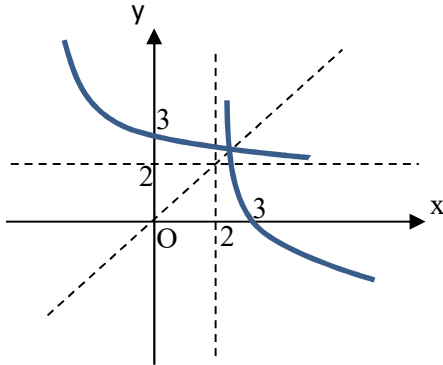
B4. f^{-1} συνεχής στο $(2, +\infty)$ ως σύνθεση της συνεχούς $x - 2$ με την $-\ln x$.

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 2^+} (-\ln(x - 2)) \stackrel{t=x-2}{=} \lim_{t \rightarrow 0^+} (-\ln t) = +\infty.$$

Άρα, η ε : $x = 2$ είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της $C_{f^{-1}}$.

Ακολουθούν οι γραφικές παραστάσεις των C_f και $C_{f^{-1}}$. Η γραφική παράσταση της f

προκύπτει από μετατόπιση κατά 2 μονάδες προς τα πάνω και παράλληλα με τον y' της συνάρτησης e^{-x} . Η γραφική παράσταση της f^{-1} προκύπτει από μετατόπιση κατά 2 μονάδες προς τα δεξιά και παράλληλα με τον x' της συνάρτησης $-\ln x$.

ΘΕΜΑ Γ

$$f(x) = \begin{cases} x^2 + \alpha, & x \geq 1 \\ e^{x-1} + \beta x, & x < 1 \end{cases}, D_f = \mathbb{R}.$$

Γ1. Αφού η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ είναι και στο $x_0=1$ οπότε είναι και συνεχής.

Άρα, $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = f(1) \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 1^-} (x^2 + \alpha) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (e^{x-1} + \beta x) = 1^2 + \alpha \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow 1 + \alpha = 1 + \beta \Leftrightarrow \alpha = \beta$ (1) και

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{e^{x-1} + \beta x - 1 - \alpha}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 + \alpha - 1 - \alpha}{x - 1} \stackrel{(1)}{\Leftrightarrow}$$

$$\Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{e^{x-1} + \alpha x - 1 - \alpha}{x - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(x-1)(x+1)}{x-1} \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 1^-} \left(\frac{e^{x-1} - 1}{x-1} + \alpha \right) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (x+1) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 1 + \alpha = 2 \Leftrightarrow \alpha = 1, \text{ διότι } \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{e^{x-1} - 1}{x-1} \stackrel{\frac{0}{0}}{=} \lim_{d/H, x \rightarrow 1^-} \frac{e^{x-1}}{1} = 1 \text{ και } (1) \Leftrightarrow \beta = 1.$$

Γ2. $f(x) = \begin{cases} x^2 + 1, & x \geq 1 \\ e^{x-1} + x, & x < 1 \end{cases}, D_f = \mathbb{R}.$

$f'(x) = 2x > 0$, για κάθε $x > 1$. Άρα, f γνησίως αύξουσα στο $[1, +\infty)$.

$f'(x) = e^{x-1} + 1 > 0$, για κάθε $x < 1$. Άρα, f γνησίως αύξουσα στο $(-\infty, 1]$ αφού f συνεχής στο 1.

Επομένως, f γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$ και $f(\mathbb{R}) = (\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)) = (-\infty, +\infty)$.

Γ3. i. $0 \in f(\mathbb{R})$ οπότε υπάρχει $x_0 \in \mathbb{R}$ ώστε $f(x_0) = 0$. Το x_0 είναι μοναδικό διότι f γν. αύξουσα

και άρα «1-1» στο $\mathbb{R}$. Παρατηρώ ότι $f(x_0) = 0$ και $f(0) = \frac{1}{e} > 0$ δηλαδή

$$f(x_0) < f(0) \stackrel{f \text{ γν. αυξ.}}{\Leftrightarrow} x_0 < 0.$$

ii. $f^2(x) - x_0 f(x) = 0 \Leftrightarrow f(x)(f(x) - x_0) = 0 \Leftrightarrow f(x) = 0$ ή $f(x) = x_0$, αδύνατο

διότι $f(x) = 0 \Leftrightarrow f(x) = f(x_0) \stackrel{f \text{ "1-1"}}{\Leftrightarrow} x = x_0$ απορρίπτεται διότι $x \in (x_0, +\infty)$ και

για κάθε $x \in (x_0, +\infty)$ έχω $x > x_0 \stackrel{f \text{ γν. αυξ.}}{\Leftrightarrow} f(x) > f(x_0) \Leftrightarrow f(x) > 0$ ενώ $x_0 < 0$.

Γ4. $x(t_0)=3, y(t_0)=10, x'(t_0)=2$, σύμφωνα με τα δεδομένα.

$$E = \frac{1}{2}x(x^2+1) \Leftrightarrow E = \frac{1}{2}x^3 + \frac{1}{2}x \text{ ή } E(t) = \frac{1}{2}x^3(t) + \frac{1}{2}x(t), t \geq 0.$$

$$E'(t) = \frac{3}{2}x^2(t)x'(t) + \frac{1}{2}x'(t) \text{ για κάθε } t \geq 0.$$

$$\text{Για } t=t_0, E'(t_0) = \frac{3}{2}x^2(t_0)x'(t_0) + \frac{1}{2}x'(t_0) = \frac{3}{2} \cdot 3^2 \cdot 2 + \frac{1}{2} \cdot 2 = 28 \text{ τ.μ./sec.}$$

ΘΕΜΑ Δ

$$f(x) = (x-1)\ln(x^2-2x+2) + \alpha x + \beta, \alpha, \beta \in \mathbb{R}$$

$$\varepsilon: y = -x + 2, A(1,1)$$

Δ1. $f'(x) = \ln(x^2-2x+2) + (x-1) \cdot \frac{1}{x^2-2x+2} \cdot (2x-2) + \alpha$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Πρέπει $f(1)=1 \Leftrightarrow \alpha + \beta = 1$ και

$$f'(1) = -1 \Leftrightarrow 0 + \alpha = -1 \Leftrightarrow \alpha = -1 \text{ οπότε } \beta = 2.$$

Δ2. $f(x) = (x-1)\ln(x^2-2x+2) - x + 2, x \in \mathbb{R}$

$$E = \int_1^2 |f(x) - y| dx = \int_1^2 |(x-1)\ln(x^2-2x+2) - x + 2 + x - 2| dx = \int_1^2 (x-1)\ln(x^2-2x+2) dx$$

διότι $x \in [1, 2]$ οπότε $x-1 \geq 0$ με την ισότητα να ισχύει μόνο για $x=1$ και

$$x^2-2x+2 = (x-1)^2 + 1 \geq 1 \Leftrightarrow \ln(x^2-2x+2) \geq \ln 1 = 0 \text{ με την ισότητα να ισχύει μόνο για } x=1.$$

Χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της αντικατάστασης έχω:

$$u = x^2 - 2x + 2, du = (2x-2)dx \Leftrightarrow \frac{1}{2} du = (x-1)dx \text{ και } x=1 \Leftrightarrow u=1, x=2 \Leftrightarrow u=2.$$

$$\text{Άρα, } E = \int_1^2 \frac{1}{2} \ln u du = \frac{1}{2} \left([u \ln u]_1^2 - \int_1^2 u \cdot \frac{1}{u} du \right) = \frac{1}{2} (2 \ln 2 - 1) = \ln 2 - \frac{1}{2}.$$

Δ3. i. $f'(x) = \ln(x^2-2x+2) + 2 \frac{(x-1)^2}{x^2-2x+2} - 1 = \ln(x^2-2x+2) + \frac{2x^2-4x+2-x^2+2x-2}{x^2-2x+2} =$

$$= \ln(x^2-2x+2) + \frac{x^2-2x}{x^2-2x+2}, x \in \mathbb{R}.$$

$$f''(x) = \frac{2x-2}{x^2-2x+2} + \frac{(2x-2)(x^2-2x+2) - (2x-2)(x^2-2x)}{(x^2-2x+2)^2} =$$

$$= \frac{(2x-2)(x^2-2x+2) + (2x-2) \cdot 2}{(x^2-2x+2)^2} = \frac{2(x-1)(x^2-2x+4)}{(x^2-2x+2)^2}, x \in \mathbb{R}$$

Πιθανές θέσεις τ.α. της f' οι ρίζες της $f''(x)=0 \Leftrightarrow x=1$.

x	$-\infty$	1	$+\infty$
$f''(x)$	-	+	
$f'(x)$	$\searrow$	$\nearrow$	

$$\text{ελ. } f'(1) = -1$$

Δηλαδή $f'(x) \geq f'(1) \Leftrightarrow f'(x) \geq -1$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

$$\text{ii. } \Theta\acute{\epsilon}\lambda\omega \text{ v.}\delta.\text{o. } f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) + \lambda \geq (\lambda - 1) \ln(\lambda^2 - 2\lambda + 2) + \frac{3}{2} \Leftrightarrow f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) \geq (\lambda - 1) \ln(\lambda^2 - 2\lambda + 2) - \lambda + 2 - \frac{1}{2} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda) \geq -\frac{1}{2} \Leftrightarrow \frac{f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda)}{\frac{1}{2}} \geq -1, \text{ για κάθε } \lambda \in \mathbb{R}.$$

Έστω ένα $\lambda \in \mathbb{R}$. Η f είναι συνεχής στο $[\lambda, \lambda + \frac{1}{2}]$ και παραγωγίσιμη στο $(\lambda, \lambda + \frac{1}{2})$.

Σύμφωνα με το Θ.Μ.Τ. υπάρχει $x_0 \in (\lambda, \lambda + \frac{1}{2})$ ώστε

$$f'(x_0) = \frac{f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda)}{\lambda + \frac{1}{2} - \lambda} = \frac{f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda)}{\frac{1}{2}}.$$

$$\text{Όμως σύμφωνα με το } \Delta 3.\text{i, } \acute{\epsilon}\chi\omega f'(x_0) \geq -1 \Leftrightarrow \frac{f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda)}{\frac{1}{2}} \geq -1 \Leftrightarrow f\left(\lambda + \frac{1}{2}\right) - f(\lambda) \geq -\frac{1}{2}.$$

Δ4. $g(x) = -x^3 - x + 2, x \in \mathbb{R}$

$$g'(x) = -3x^2 - 1, x \in \mathbb{R}$$

Για να εφάπτεται η $\epsilon: y = -x + 2$ στη C_g πρέπει να υπάρχει $x_0 \in \mathbb{R}$ ώστε

$$g'(x_0) = \lambda_\epsilon \Leftrightarrow -3x_0^2 - 1 = -1 \Leftrightarrow -3x_0^2 = 0 \Leftrightarrow x_0 = 0 \text{ και } g(x_0) = -x_0 + 2 \Leftrightarrow 2 = 2, \text{ που ισχύει. Δηλαδή η } (\epsilon) \text{ εφάπτεται και στη } C_g \text{ στο σημείο } (0, 2).$$

Η (ϵ) είναι μοναδική διότι $f'(x) \geq -1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και $g'(x) \leq -1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ με τις ισότητες, σύμφωνα με τα προηγούμενα, να ισχύουν αντίστοιχα μόνο για $x = 1$ και $x = 0$.